

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompai M. u. 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Vasut megnyitás.

Tegnap fűtyült ki az első személyszállító vonat a rimaszombati vasuti állomásról, hogy a Rimaszombat—poltári vasut Rimaszombat—osgyáni szakaszának ünnepélyes megnyitására szállítsa a hivatalos személyeket, a vállalat alkalmazottait és a vendégeket.

Az első éles fűtyszó egy régi állmunkból ébresztett fel, melyben már régóta ringattuk magunkat s azt hittük, hogy ebből már soha sem lesz ébredés.

Pár évig hevert e vasutnak ügye, azt azonban, hogy hol, nem tudjuk s az most már réánk nézve közömbös. Azt azonban hallottuk, hogy egészen készen volt a vasut építési terve, csak hozzá kellett volna fogni az építéshez, ha pénz lett volna reá.

Egy, a szomszédos Nógrádmegyében alakult érdekeltség azonban vonást húzott a vasut építése elé s így került ad acta minden.

Történt azonban, hogy midőn *Kubinyi Géza* főispán újra képviselő lett, városunk polgármestere felkereste és kérte, hogy vegye kezébe ez ügyet.

Kubinyi Géza készséggel tett eleget a felkérésnek s ime rövid három év alatt megoldotta a vasut építésének kérdését s tegnap örömmel ébredtünk, melyen az első vonat átfutott a Szuhavölgyére.

E fontos napon, midőn már megindult a forgalom, sokféle hangot hallottunk a vonal ellen, mert többen úgy vélekednek, hogy ezzel a Szuhavölgyét Nógrád felé irányították, tehát az új vonal határozottan városunk érdeke ellen szólna.

Hogy indokolt-e ezen aggodalom, azal most nem foglalkozunk, de az aggodókat megnyugtathatjuk, hogy nagyon tévednek és a jövő az ellenkezőt fogja igazolni.

Most azonban azt tartjuk helyén valónak megörökíteni, hogy kiket illet az elismerés és köszönet azért, hogy vár-

megyénk és székvárosunk egy új vasutat nyert.

Az érdem babérkoszorúja köztudomás szerint elsősorban *Kubinyi Géza* homlokát övezi, ki megtalálta a pénzforrásokat, a honnan a vasut építéséhez szükséges összeget elő lehetett teremteni és fogott vállalkozót, ki a bizonytalanba belé vágott. Azután legyűrte az ellenáramlatot, mely Osgyánt az Ipoly völgyén át Nógrádhoz akarta kapcsolni.

Utána vármegyénk alispánját *Lukács Gézát* kell kiemelni, ki teljes erélyvel vetette magát közbe, hogy a nógrádiak által már megtévesztett szuhavölgyi községek ne ijedjenek meg az anyagi áldozattól és a szükséges hozzájárulást szavazzák meg a vasutépítésre.

Itt kell megemlékeznünk *Farkas Zoltán*, kerületünk szeretett orsz. képviselőjéről is, ki befolyása és összeköttetéseinél fogva fáradhatatlan buzgalommal munkálkodott a legilletékesebb helyeken a vasut létrehozásán *Bies Elemér* földbirtokossal.

Utánuk sorban következik dr. *Kovács László* városunk polgármestere, ki szakított a régi rimaszombati elvekkel, — vagy valljuk meg ezeknek soha sem volt hive — és minden erejéből azon dolgozott, hogy a vasut érdekében a város a legmesszebbmenő anyagi támogatás határáig menjen el.

S végül ne feledkezzünk meg a város képviselőtestületéről és azokról az érdekelt községekről, a melyek szép anyagi hozzájárulással támogatták a vasutépítést.

Ez tudomásunk szerint dióhéjban a története a Rimaszombat—poltári vasutnak, melynek gőzparipája már vigan tüszög át két vizválasztón is, hogy egy életrevaló vagyonos vidéket kapcsoljon be a forgalom kulturájába.

Most pedig az öröm mámorában ismét hajtsuk fejünket egy új álomra, melyből a Rimaszombat—ratkói vasut dübörgése ébresszen fel.

Húsz esztendő.

A most folyó évben 20 esztendeje múlt, hogy egy csendben, de áldásosan működő társaskör alakult Rimaszombat városában.

1893. febr. 15-én nyílt meg a katolikus olvasókör, a mely azóta szép fejlődésnek indult és hogy kebelében nem csak szűkkörű felekezeti üttött tanyát, hanem magasabb megértés alapján ápolják a vallásos alapon álló testvériséget. Mi sem bizonyítja jobban, minthogy a kör tagjai közt elég szép számmal voltak és vannak más vallástelekezettű férfiak is minden felekezetből, a kik ott olyan megbecsülésben részesülnek, mint a többiek és jól érzik ott magukat.

Ez a szép egyetértés jellemző vonása ennek a szerény keretek közt napvilágot látott egyesületnek. A saját vallásos érületének ápolása mellett a legmesszebbmenő türelem, egyetértés és szeretet fő jellemvonásai ennek az immár megizmosodott társadalmi körnek.

A letűnt húsz esztendő története azt mutatja, hogy ez a társas olvasókör szép feladatokat oldott meg városunkban többféle téren. Mert akár a tudományos előadásokat tekintve, akár a könyvtár beszerzését és olvasását illetőleg, akár a közjótékonyosság és szeretet műveit tekintve, gyakran ott látjuk ezt a szerény egyesületet, a mint lelkesen, kitartóan gyűjti össze tagjait, hogy azok a nemes és szép célú társadalmi munkákból kivegyék a maguk megillető részét.

Ha elgondoljuk, hogy ez a szerény olvasókör húsz év alatt több mint 200 előadást, felolvasást rendezett, ujabban mindig vetített képekkel, — igen gyakran pedig zenével, énekkel, szavallatokkal fűszerezve és előadásain, felolvasásain mindig szép számmal megjelent a város közönsége, gyakran zsúfolásig megtöltve a termet: akkor meg kell adnunk, hogy

FEGYVERGYÁRI KERÉKPÁROK

a létező legjobb kerékpárok; bizonyítja az, hogy az Osztrák-Magyar hadsereg is csupán ezen kerékpárokat használja.

Kapható kizárólag **Valaszky Rezső**, órás- és ékszerésznél RIMASZOMBATBAN.

RÉGI KERÉKPÁROK BECSERÉLTETNEK!

RÉGI KERÉKPÁROK BECSERÉLTETNEK!

ez az egyesület méltán megérdemli ezt a nevet: felnőttek iskolája.

Ha pedig azt a tudást és műveltséget tekintjük, a mit könyvtárával terjesztett, úgy szintén elismeréssel lehetünk iránta, mert könyvtára szépen gyarapodott, használatnak örvend s jóirányú, komoly lapok és folyóiratok forognak kezében az olvasó asztalokon.

A jótékonyági ügyet tekintve, ez az egyesület saját kebelében temetkezési és jótékonyági együletet létesített és tart fenn s évenként azt a szép szokást gyakorolja, hogy a tagjaitól összegyűjtött pénzt karácsonykor kiosztja a szegények közt felekezeti különbség nélkül. Ilyen módon 20 év alatt 5000 koronánál nagyobbra rúg az az összeg, a mit a szegényeknek juttatott.

Van ezenkívül a szegények javára 1000 koronás alapítványa.

A kör természetszerűleg arra is nagy gondot fordított a múltban és fordít a jelenben, hogy tagjai közt a társaséleti, jóbaráti, testvéri összetartást biztosítsa, — ezért számos összejövetelt tart egyszerűbb keretek közt, néha ünnepiesen, a hol a kör tagjai kellemesen érzik magukat, a mit legjobban bizonyít az ilyen összejöveteleket folytonos látogatottsága.

A kör újabb vezetése azt mutatja, hogy kiváló gondot fordítanak a helyes irányításra és a tagok foglalkoztatására, a miben Széman Endre prépost bölcs tapintata, Váry János elnök, Bencsik Sándor titkár lángbuzgalmú működése és mások fáradságot nem ismerő, vállvetett törekvése az egész vonalon méltán örvendhet a szép virágzásnak.

A múltban ez az igen szerény egyesület szinte félrehúzódva, elrejtve élt a maga még szerényebb viskójában: a legutóbbi évtizedben azonban megerősödvé, megizmosodva nem fért el már a régi szűk keretek között, hanem szép nagy hajlékot épített magának és ezt a nagy

hajlékot is annyira betölti, hogy néha már szűknek bizonyul.

Lélekemelő látvány a mai társadalmi élet széttzilált állapotában, annak évről-évre széttűllő forgatagában látni egy szilárd pontot, a melyen egyforma kitartással állanak az alapítók, sőt nyomukba lelkes munkával lépnek mások és odatödul a társas életre vágyók sokasága, mert itt szeretettel, megértéssel fogadják és a végzett szellemi munka is megtalálja jutalmát a hallgatóság hálás elismerésében, ragaszkodásában.

Ez a szép és tanulságos látvány, a melyet egy egyesület 20 éves múltja tár elénk egy pillanatra a rövid betekintés szemlélete mellett: azt bizonyítja, hogy a rimaszombati kath. olvasókör ugyan nem tartozik a nagy zajjal és feltűnően működő társadalmi erők csoportjába, de évek hosszú során át becsületesen betöltötte a maga termékenyítő szerepét, mint az ég felhőiből permetező vízcsepp, a melynek ereje nem nagy tömegében, hanem folytonos kitartó hatásában áll, mert egyformán hull a földre, mállasztja a követ és a kemény rögöt, meleg nedvével termékenységet szivárogtat a föld porszeméi közé, — tőle életre kél a porszem, zöldelő rügyeket és bimbókat fakasztva áldásos működése nyomán.

És az a legszebb, hogy senkit sem bánt, senkinek sem ellensége: mindenki-vel szívesen közli a maga szellemi és anyagi javait tehetsége szerint.

Ez a letolyt *hűsz esztendő* tanúsága.

Rimaszombat költségvetése.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 20-ikán Dr. Kovács László elnöklésével nagyfontosságú — a város jövő évi háztartásának költségelőirányzatát megállapító közgyűlést tartott, mely iránt azon-

Igy aztán közösen megegyeztek abban, hogy Ilma férjhez megy a legelső komoly kérőhöz.

Nem sokáig kellett várniok. Jelentkezett egy nem sokára. Az eljegyzésen találkoztak egymással. Magas, csinos, nagyon komoly, csendes fiú volt. És amit alig mertek hinni: bankigazgató a szomszéd városkában. Megvolt az eljegyzés is, a nagyszámu rokonság és jóismerős mind megjelent.

A menyasszony arczáról leritt a boldogság. Mosolygós volt, üde, vigkedvű. Mindenkivel sokat foglalkozott, csupán Váryval nem törődött úgy mint máskor. Váry is csendesen ült egész este. Lelkében borzasztó fájdalom tombolt. Fájt neki a másik boldogságát nézni.

Késő éjjel felé haza készülődtek a vendégek, mindenkinek volt egy-egy kedves szava a bájos menyasszonyhoz. — Csak Váry várt még. Mikor kifelé mentek, hogy ki-ki kocsijához menjen, fölhasználta a kedvező pillanatot és halkán oda sugta a leánynak: „Egy óra múlva az ablaknál”. — Aztán ő is bucsuzott. Kifelé vette az utját a városból, — céltalanul bolyongott így egy ideig.

Aztán visszafelé indult. Ilma lakásuk már teljesen sötét volt. Ki-ki pihenőre tért. Lassan, óvatosan följutott a leány ablakjáig. Az már várta őt.

Szóltanul fogta meg kis kezecskéjét és ajkához emelte azt. A leány öntudatlanul hajlott vállára, mint egy hervadt kis virág. Csendesen megeredtek szeméből az egész nap visszafojtott könnyek.

Maga sir Ilma? Boldogtalan? susogta halkán Váry.

A leány csak a fejével bólintott, s még szo-

ban aránylag nem nagy volt az érdeklődés, mert legtöbbször félreértették a tárgysorozatot, s azt hitték, hogy csak számadások megállapításáról van szó.

Sokat most nem foglalkozhatunk a költségvetéssel, de annak realitását el kell ismernünk, s meg kell állapítanunk azt, hogy a költségelőirányzat nagy körültekintéssel, gondossággal és a mi szomorú viszonyainknak megfelelően van megszerkesztve.

Ha valamire felhasználhatnók ezen alkalmat, úgy az csak az lehet, hogy foglalkozzunk azzal a gondolattal és kérjük meg városunk vezetését, hogy szintén komolyan foglalkozzék vele, miszerint újabb jövedelmi források létesítésére vonatkozólag történjék valami intézkedés!

Azt ugyanis látjuk, hogy a pótdadó akkor — mikor kis városunk már el van látva vízvezetékekkel és csatornázással, mikor már fűtől a vonat mozdonya a Rimaszombat—poltári vasutvonalon — nem több, mint a múlt évben volt, vagyis 1914-ben is 62% lesz. —

Mérlegelnünk kell azt is, hogy milyen malheurös ez a mi kis városunk, mikor éppen az előre igazán nem látott legszerencsétlenebb, legsúlyosabb gazdasági, kereskedelmi és pénzügyi viszonyok aerájában kell az ezen létesítményekkel járó anyagi áldozatot leróni. —

De nem szabad csüggednünk, s ha a közviszonyok javulása egyideig nem is remélhető, s ha nehezen is fizetjük az adón és pótdadón kívül a vízdíjat, mégis csak megnyugvással kell a korszakalkotó közegészségi faktorra tekintenünk, melynek értékét és nagy hasznát mindenkinek el kell ismerni. Erős meggyőződésünk, hogy azok, kik most leginkább zúgnak ellene, legjobban fogják áldani, ha az egészségügyi viszonyok javulását fogják látni, továbbá tűz, utczák pormentesítése stb. stb. esetén. És ha látni fogják, hogy a törvény kötelező erejénél

rosabban simult Váry karjaiba, mintha soha soha el nem akarna tőle válni.

Váry pedig sorba csókolta a leány kezét, karját, nyakát, haját és két könnyes szemét. A leány csak hagyta, — sirt csöndesen tovább.

A fiú törte meg a csendet. Iluczim én innen elmegyek, mert én nem akarom a maga boldogságát — avagy boldogtalanságát látni. De lesz idő, amikor eljövök magáért. És akkor az enyém lesz egészen . . . örökre . . . Elmegyek! Isten legyen magával. Még egy hosszú bucsu forró csók . . . és elváltak.

A leány lassan tette be az ablakot, a fiú is nesztelen léptekkel haladt végig az udvaron, még a házórző eb sem ugatta meg, mint máskor. Talán ő volt az egyetlen szemtanuja a jelenetnek.

Remegve bujt hófehér ágyacskájába a leány, kis kezét szívére szoritotta, mintha attól tartana, hogy a szomszéd szobában alvó édes anyja megtalálja hallani szíve hangos dobogását.

Váryt pár hét múlva áthelyezték saját kérelmére. Csak az esküvő napján jött át ismét. Egyenesen a templomba ment. Már ott térdelt a menyasszony fehéren, tisztán, remegve. Váry a másik oldalra állt, hogyha kifelé jön már az új pár, szembe kerüljön velük. Nem vette észre őt senki, csak a menyasszony érezte meg erős nézését. Fölvetette rá könyvtől nedves szép szeméit, tekintetük találkozott. Ajkuk néma maradt. De a szemek sokat beszéltek. Az egyik, mintha azt mondta volna: „Eljövök érted!” A másik helyeslőleg intett igent.

Ennyi volt a bucsu!

Azóta nagyon sok idő telt el. Oly messze voltak egymáshoz, hogy még tutó híreket sem hallottak soha. Csak egy nyáron találkoztak

TÁRCZA.

Barátság.

Irtta: VILLÁM.

Bevetette magát a kocsiba és ráparancsolt kocsisára, hogy lehető leggyorsabban hajtson. Váry nagyon izgatott volt. Unalmasnak, hosszadalmasnak találta az utat. Repülni szeretett volna. Pedig még jó másfélóra múlva érkezik meg. Hosszu másfélóráig kell még mennie. Bántotta minden. Az is, hogy a járókelők nézték, amint végig vágatott kocsijával az utczán. Ugy rémlett neki, mintha mindenki tudná tervét, mintha a szemén keresztül a lelkébe látna mindenki és gunyosan kiáltanák fülébe: „Hiába mégysz! nem vár ott reád a szép asszony. Hamis annak szíve, lelke. Rászedett . . . rá . . . sze . . . dett . . .”

Kezdett komolyan gondolkodni. Hogy is volt csak az? Minduntalan maga előtt látta meghitt barátja fájdalmas, szenvedő, szemrehányó arczát. Mintha a lelkiismeret hangja volna ez. Megrázkódott. Ismét csak a lovak patáinak egyhangu kopogását hallotta. Aztán tovább gondolkozott. Szinte nevetségesnek találta, hogy ő a lelkiismerete szavától megrémült. Hiszen neki joga van ahhoz az asszonyhoz. Hiszen ő udvarolt neki, őt szerette is, hiszen ennek tanujelét is adta. Csakhogy akkor még ő szegény fiú volt. Nem volt olyan állása, hogy ezt a gyönyörű teremést eltarthatná volna. Félt attól, hogy ha majd minden vágyát, szeszélyét nem elégítheti ki, a nagy szerelem is ki fog majd húlni. Ő sem bírta volna túlélni, ha nélkülözéssel kellett volna küzdeniök.

fogva mienknél nagyobb vagy ehhez hasonló városok feje hogy föl néhány éven belül, mikor talán hasonló rossz vagy még súlyosabb gazdasági viszonyok között kell létesíteni a víz- és csatornaművet.

Ne zúgolódjunk tehát, hanem ismerjük el a költségvetés realitását, s miután pótdó emelkedés nincs — (azt csak nem várta senki, hogy a pótdó csökkenjen?) ne elégedetlenkedjünk, de minden józan gondolkodású ember valami újabb kereseti és jövedelmi forrás előállítására felett gondolkodjék.

Mi csak megjegyzésként utalunk most is Ratkó vidékének idecsatolására és a katonaságra.

Ezekután átadjuk a szót tudósítónknak:

Városunk képviselőtestületének f. hó 20-án tartott közgyűlésén a tisztviselőknél kívül jelen voltak: *Baksay József, Bodor István, dr. Baksay Dezső, Benyo Béla, Benyo László, Cseh János, Grosinger Miksa, Jaczkó Pál, dr. Kármán Aladár, Koreny Pál, Loysch Ödön, Lévy István, Lengyel Pál, Löwy Henrik, id. Rábely Miklós, Rónay Gyula, Ródosi Ignác, Süteő István, Stolcz Zsigmond, Samarjay János, Soós Gyula, Szabó József K., Törköly József, Varga István, dr. Weinberger Rezső, Zachar Gusztáv, dr. Zehery István.*

Az első tárgy volt a városi költségvetés:

Vladár József tanácsos olvasta tételenként az 1914. évi költségeloirányzatot, melynek főbb tételei a szükségletnél: 1. Adók és illetékek: 9758 K 76 f. Rendszeresítettek: 100822 K 32 f. Irodai szükségletek: 3500 K. Fuvar-, napi- és tiszteletdíjakra 1000 K. Ujenczozási és katonabeszállásdíjakra: 800 K. Községi épületek javítására és tűzkárbiztosításra: 8600 K. Utcák és terek fentartására 3943 K 52 f. Iskolai czélokra: 20100 K 02 f. Rendőri kiadásokra: 33356 K 10 f. Gazdasági kiadásokra: 35581 K 68 f. Városi cselédeknek és szegényeknek: 2180 K. Terhelő adósságok törlesztésére és kamataira: 171209 K 97 f. Rendkívüli kiadásokra: 27175 K 08 f. Előlegezésekre: 3500 K. Vegyesekre és előre nem láthatókra:

össze a fürdőbe. A váratlan találkozás nagyon meglepte mindkettőjüket. Az asszony eleinte izgatott volt, de látva férje örömét, ki valósággal boldognak érezte magát Váry társaságában, ő is megkönnyebbült.

Együtt töltötték az egész nyarat. Nem volt nap, hogy Váry hiányzott volna tőlük. De ha mégis véletlenül megtörtént kimaradása, úgy Kerekesnek az egész napja elveszett volt. S ha néha pár percnyi késéssel érkezett, gyöngéd szemrehányásokkal illette.

Sokszor magukra maradtak, ilyenkor csendesen szóltanul ültek egymás mellett. Néha az is megtörtént, hogy az ura küldte sétára, tréfás megjegyzés kíséretében, ő pedig rendes délutáni álmát aludta. Soha még árnyéka sem jutott eszébe a féltésnek. Feleségét imádkozta, Váryban is csak szépet és jót látott. Ugy tekintette őket mint két gyermeket, de akik közül egyikre sem kell vigyázni.

Igy telt el a nyár. Mikor vége lett a fürdőzésnek, Váryval megígértette Kerekes, hogy minél gyakrabban átrándul majd hozzájuk.

Ez meg is történt. Minden ünnepnap megjelent náluk, néha váratlanul is. Sokszor ott találta őket kettesben, mikor hivatalból haza-

10420 K. **Összesen 431947 korona 45 fillér.** Fedezet tétel alatt: Készpénz: 12183 K 04 f. Ingatlan vagyoni jövedelméből: 119639 K 57 f. Jogok és javadal. jövedelméből: 125625 K 28 f. Tőkék, értékpapírok, részvények jövedelme: 14854 K 25 f. Térítvényekből: 33493 K 66 f. Vegyes és rendkívüliekből: 40812 K 10 f. **Összesen 346607 korona 90 fillér.** A hiány 85339 K 55 fillér, melynek fedezetétül szolgál 136254 K 47 f állami adó után **62 százalékos községi pótdó:** 84477 K 77 f és 6655 K 59 f állami földadó után 14 százalékos mezőorréri pótdó: 861 K 78 fillér. Összesen 85339 korona 55 fillér. Vagyis a pótdó annyi marad mint 1913-ban volt.

Az egyes fejezeteknél különösen érdemes és helyes volt a *Dr. Zehery István* felszólalása, ki a város utainak karbáhozatalát sürgette, mire a polgármester felvilágosítással szolgált, hogy a városon keresztülvonuló állami utnak apró bazalt koczkákkal való kirakására vonatkozó terv készen van, de a súlyos esők miatt csak 1915-re várható az építés. *Samarjay János* felszólalása után elhatározták, hogy a kormánytól az utépítésnek már jövő évben való eszközletét kéri a város. — *Benyo László* a temető rendezés ügyében szólalt fel s *id. Rábely Miklós* a nyomorék gyermekek otthona mellett készült s az utcát elcsufító kerítés szabálytalan építése miatt emelt szót.

A képviselőtestület a költségvetést teljes egészében elfogadta.

A gyámpénztár jövő évi megvizsgálására *Zachar Gusztáv* és *K. Szabó József* tagokból álló bizottságot küldtek ki, s névszerinti szavazással elhatározták, hogy az árvapénzekből felmondáshoz nem kötöttek 5% kamatozás mellett a rimaszombati takarékpénztárnál 40% -ot, a gömörmezei nép és iparbanknál 30% -ot, a gömörmezei takarékpénztár és hitelbanknál 20% -ot, s a kereskedelmi és közgazdasági banknál 10% -ot helyeznek el.

Galamb Kálmán városi aljegyző egy havi szabadságot kért és állásáról lemondott szembajára való hivatkozás mellett. A tanács javaslata alapján a szabadságot nem adták meg, a lemondást elfogadták, s a teendők egy részének ellátásával ideiglenesen *Perecz Samu* árvaszéki előadót bízták meg.

A községi választók kerületenként összeállított névjegyzékét — miután az ellen észrevétel nem adatott be, záradékolta a közgyűlés, mely ezzel véget is ért.

tért este. Erre jártam Barátom, betértem megnézni mit csináltok, hogy vagytok. Igyekezett magát mentetgetni Váry. De a jó férj ennek csak örülni tudott. Nagyon szerette barátját. Többször említette is, hogy milyen jó lenne egy városban lakni.

Egy szép napon, gyönyörű egészséges fiúgyermeknek adott életet Kerekesné. Határtalan nagy volt az öröm. A hivatalból is naponta egy órával hamarabb tért haza, csak hogy láthassa fiát és feleségét. Mi sem természetesebb, mint hogy Váry volt az, akit megtiszteltek a keresztapasággal. Így éldegéltek csöndes boldogságban.

Végre egy névtelen levél kezdte őt értesíteni. Előbb nem akarta hinni, de később ő is furesának találta a Váry gyakori látogatását. Ha valamit szólt erre vonatkozólag, az asszony mindig ügyesen kivágta magát. Szeretettel simult urához és igyekezett a gondolatát másfelé terelni. Sikertült is mindig meggyőzni urát. Biztosan az irta, aki irigylit a mi boldogságunkat és gyermekünket.

Egy reggel Kerekes íróasztalán levelet talált. Mindjárt megismerte felesége irását. Boldog mosollyal bontotta föl. Biztosan azt írja, hogy jól megérkeztek, a gyermek vig és sokat emle-

Megyebizottsági tagválasztások.

A törvényhatósági bizottsági megüresedett helyek betöltése vármegyénkben f. hó 17-én ment végbe.

Rimaszombatban a városházán *Medveczky Sándor* elnöklésével lanya érdeklődés mellett folyt a szavazás reggel 9 órától délután 4 óráig. Mindössze 41 szavazat adatott be. *Czinke István* ref. lelkész, *Gyürky Pál* ág. ev. főesperes és *Badiny Gyula* rendőrkapitány, kiknek mandátuma ez év végén lejár, hat évre újra megválasztottak.

A többi kerületekben megválasztottak a következők:

Rozsnyói kerületben: *Dittel István* püspöki irodaigazgató, *dr. Hajcsi Sándor* orvos és *Pauchli Rezső* püspöki erdőmester.

Dobsinai kerületben: *Sárkány Kálmán* vasgyári igazgató, *Nickel Gyula* városi főjegyző és *Klein Samu* nyug. polg. iskolai igazgató.

Krasznahorkaváraljai kerületben: *Simkó Lajos* körjegyző és *Herz Alajos* uradalmi igazgató.

Dernői kerületben: *Kostenszki Pál* uradalmi erdőmester és ifj. *Kubinyi Géza* tb. főszolgabíró.

Alsósajói kerületben: *Spéczián Gusztáv* urad. igazgató és *Pejszerle Sámuel* urad. famester.

Csetneki kerületben: *Molnár Lajos* földbirtokos, *Uxa Károly* vasgyári gondnok és *dr. Szirányi Dezső* ügyvéd.

Martonházi kerületben: *Liczei János* máv. előjáró és *Malinák Róbert* körjegyző.

Jolsvai kerületben: *Müller Miksa* pékmester, *Szénássy Béla* hercegi uradalmi főerdőmester és *dr. Terhes Samu* ügyvéd.

Nagyroczei kerületben: *dr. Vieszt Károly* ügyvéd és *Tóth Kálmán* bankigazgató.

Pelsőzi kerületben: *Csapó Imre* takarékpénztári pénztáros.

Garamszécsi kerületben: *Golda Nándor* róm. kath. plebános és *dr. Csiky Ferencz* járásorvos.

Koháryházi kerületben: *Eisenhut Pál* társulati főszámvevő, *Tomory Géza* főszolgabíró, *Lányi Aladár* erdőmérnök és *Lux János* erdőm.

Hizsnyói kerületben: *Bárdossy Miklós* urad. erdőmester és *Matheidesz Lajos* ág. ev. tanító.

Giczei kerületben: *Gundelfingen József* B. m. s. titkár és *Andrási János* körjegyző.

Balogi kerületben: *Szivák Dániel* tanító, *Járossy Mihály* ág. ev. lelkész és *Varga János* mézesgető kisbirtokos.

Székárosi kerületben: *Batta Sámuel* körjegyző és *Littkey József* ref. lelkész.

geti Apuczit. — Nem akart hinni szemeinek. A levél így hangzott:

Kedves Apus!

Jól vagyunk. Váry ma megindítja a válópörömet, nem akartalak evvel Téged terhelni. Itt maradok anyámnál míg a pör befejeződik. Butort és minden ékszeremet ott hagytam neked. De magammal hoztam legdrágább kincsemet, fiamat. „Az én fiamat.” Ilma.

Váry álmódózása is véget ért, mert már messziről látta az állomás épületét. Visszagondolt Kerekesre, ki ugyan ebben az időben kapja kézhez az Ilma rövid, de sokat mondó levelét.

Ruganyossan, frissen indult Ilma felé, ki már várta őt gyermekével együtt. Boldogan mosolyogtak egymásra, majd az asszony alig halhatóan susogta: „Csakhogy itt vagy! Csakhogy eljöttél... Édes...”

Kéz a kézben, s így indultak a vonathoz, az pedig röpitette őket egy szebb, egy boldogabb s melegebb fészék felé.

Pártos Manó

Dr. Zimmermann philadelfiai egyet. tanár volt assisztense
fogászati műterme

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 22. szám alatt,
a Zuffa Kálmán-fele házban. :-: :-: :-:

Foghuzás, fogtömés és különleges munkákra,

■ ugymint: **fogak** és **gyökerekre, arany és platina**
■ **koronák** készítése, **szájpadlás nélküli hidmunkák**
■ ugyancsak **arany, platina és porcellánból,** a
■ melyek **nem vehetők ki a szájból,** továbbá **por-**
■ **cellán, arany és platina tömések.** :-: :-: :-:

Harkácsi kerületben: Soldos Bertalan tb. főszolgabíró és Somogyi György gazdatiszt.

Ratkói kerületben: dr. Weisz Géza járásorvos, Várhegyi Béla körjegyző és Christély Gyula ev. lelkész.

Kövi kerületben: Vlahó János kereskedő és Bender Ernő bányamérnök.

Cserencsényi kerületben: ifj. Zólyomi János földmives és Andrik György földmives.

Osgyáni kerületben: Gál Vilmos körjegyző és Kemény Lajos ev. lelkész.

Rimaróhói kerületben: Glózer László társulati főerdőmérnök és Vanácsik István földmives.

Rimakovai kerületben: Banczik Sámuel ág. ev. alesperes és Stubendeck József róm. kath. alesperes.

Nyustyai kerületben: Remenyik Aladár tb. főszolgabíró, Marton János társulati jogtanácsos és Daxner István takarékpénztári könyvelő.

Gömörpéterfalai kerületben: Jády Ferencz körjegyző és dr. Kármán Aladár kórházi főorvos.

Várgedei kerületben: Fejér Miklós r. k. lelkész és Bálint István földmives.

Gömörsídi kerületben: Nagy István földmives, Dózsa András földmives.

Feledi kerületben: V. Oros János földmives, P. Bőd János földmives, Szécsi Oszkár körjegyző, Pólos Mihály földmives.

Hangonyi kerületben: Madarassy Árpád körjegyző, Szilágyi Ágoston földmives és Kisgergely József bellér földmives.

Rimaszécsi kerületben: Marikovszky Géza magánzó és Hegedüs János építész.

Bátka kerületben: Lovas Sándor körjegyző és Vitális Lajos földmives.

Putnoki kerületben: Fekethe Nándor magánzó és Hönsch Ede bányatanácsos.

Bánrévi kerületben: Lovcsányi Zoltán körjegyző és Dantsek Gyula közs. jegyző.

Hanvai kerületben: Soldos Elemér földbírtokos és ifj. Fölföldy Ottmár körjegyző.

Sajógömöri kerületben: Bencze Samu polg. isk. igazgató és Szőke Mátyás földmives.

Tornaljai kerületben: Tornallyai Dezső földbírtokos és dr. Gaál Gusztáv járásorvos.

Abafalvai kerületben: Pájer János róm. kath. plebános.

Csoltói kerületben: Lenkey Béla körjegyző, Hegyessy István szolgabíró és Kubinyi László magánzó.

Zádorfalvai kerületben: Még nem jött be.

Ragályi kerületben: Simon Bálint kisbírtokos és Schwarcz Gyula kisbírtokos.

Széljegyzetek.

A főváros egyesítésének jubileumán, a diszközgyűlésen Molnár Ferenczel beszédet mondtak Budapest szeretetéről. Azoknak a tanácsuraknak az intenciója, akik a beszéd megtartására Molnár Ferencz személyét látták legalkalmasabbnak, igen érthető. Nincs ma író, aki a budapesti közönség előtt kedvesebb és ismeretesebb lenne nála. A ferencvárosi kis utcagyerekektől fel, egész a legmagasabb Lipótvárosig mindenütt ismert és kegyelt ember „a Molnár” és — ismerjük el — méltán. Jómagam is mindenben hű olvasója és bámuloja voltam az írásainak és magam sem emlékszem egyetlen olyan sorára sem, amelyikben Budapestet ócsárolta volna. Ebből a tekintetből tehát jó volt a választás. De végig olvasva a beszédet, lehetetlen arra a gondolatra nem jutni a végén, hogy milyen szép ez és milyen kár volt ezt elmondani. A szónoki emelvényen nagy hang és nagy szavak kellene, dörgő és virágos frázisok, jó magyar szóval egy csomó „schlagwort”, amire tapsolni, éljent kiabálni vagy abczugolni lehet. Lásd a tattersaali népgyűlések szónokait. Am a Molnár Ferencz stílusa nem szószerűre való. Ő nem a nagydobnak, hanem a szordinás hegedűnek a hangversenyművésze, művészi fordulat elvész abban a laza figyelemben, amelylyel a szónoklatokat hallgatni szokták. Ugyesebb gondolat lett volna, ha a diszes közönségnek egy-egy emléklapot adnak, amelyiken felül a negyven év előtti Buda-Pest, alul a mai Budapest látszik és közbül a Molnár Ferencz sorai a főváros szeretetéről. Hiszem, hogy tíz lap közül kilencz a könyvszekrénybe került volna emléknék, kedvesnek. Mig így — verba volant. . . .

De szépen beszélt. Mélyről és őszintén, ahogy a szülőkről lehet. És ha fáj neki a sok gáncs és gyűlölet, ami efelé a fiatal, léha, de törtető és diadalmoskodó Babel felé pestiek és nem pestiek szájából és szívéből csapkod, szeretném neki elmondani, hogy azért vagyunk, már vagyunk egynéhányan, akik csendes és álmos falukban elmondjuk vele épp oly egyszerűen és éppen olyan meggyőződéssel, hogy — toujours Budapest! . . .

Keserves dolog lehet nagy ember fiának lenni. Nem is kell visszakapaszkodni érte a reichstadti hercezig, aki meghalt, itt van Wagner Siegfried, aki él és itt van Zoltánka, akit most támasztott fel Krudy Gyula. Pedig eléggé mélyen volt elföldelve az elfeledettek óriási pantheonjában, hiszen minden kritikusknak ezer és egy hozzáfűzni valója volt a darabhoz, ami legjobban mutatja, hogy a koncz uj volt és kövér. Meg is tépték szépen.

Szindarabiróra azonban nagyon nehéz és nagyon hálátlan feladatot ró a Zoltánka személye. Könnyű dolga volt Rostandnak. Ő a reichstadti hercegből egy olyan eszményi, minden férfiúi tökéletességgel telruházott alakot csinált, hogy mellette a Mária Lujza ingtag és Neipperggel szaturált alakja egészen eltűnik. Amde Zoltánka más anyagból van gyurva. Ő nem tanul éjszaka Ellsler Fannytól pástoróra helyett történelmet, ő nem mond mély és fájdalmas czélzásokat a környezetének, ő egyedül a tüdővészben való elpusztulásban konkurrál a kis Napoleonnal. Másként pedig egy kőcsoz féktelen önhittsége, sok gyarlósággal megspékelt vad zseni, aki nem akarja elhinni, hogy az ő vállalai beleroppannak az apja rászakadt nimbussának a terhébe. Sokban kelletlen az alakja és mintegy odakényszeríti a figyelmet az édesanyjára: Szendrey Juliára. Hogy az első összehasonlításnál maradjak, ez is egészen más alak, mint Mária Lujza. A császári özvegy iránt szánalmat érzünk, sajnálkozást egy gyermektelélek felett, aki oly könnyelműen tudta szétzilálni a legendás „N” betű ráeső fényét. Ő csak könnyelmű, de Szendrey Julia frivol és nézésekor a szájalom mélyén egy kis megvetés is bujkál. Egyes momentumon, mint az édes anyja még mindig szép vállát csókoló fiú, lehet valóság, de izléstelen és határozottan nem szinpadra való. Ha ezzel az író pathologiai jellemzést akart adni, akkor ez egészen kiesik a darab ódon romantikájából, ha pedig nem akart idegorvossá válni, akkor választhatott volna kevésbé kinos momentumot a Zoltánka ilyen irányu jellemének a festésére. A végső konzekvencia az, hogy még mindig igaz a régi mondás: vannak dolgok, a miket tud mindenki, de nem beszél róla senki. Ez okozta a hüvös fogadtatást, a félsikert és az irodalmi qualitás daczára is bunkóval hadakozó kritikát.

Nemesszívü emberbarátok!

Állami és társadalmi általános érdek, hogy hazánk lakosságának minden, még a legmostohább viszonyok között élő néprétege is részesülhessen a mindennapi iskoláztatás áldásaiban.

Ezen humánus indokból társultak „az emberbaráti jótékonyosság kegyes gyakorlására” városunknak mindazon illetékes tényezői, amelyek mintegy hivatva vannak segítyt nyújtani ott, ahol a szükség a legégetőbb módon jelentkezik.

Rimaszombat városa és annak „jótékony nőegylete”, az állami elemi iskola gondnoksága és tanító-testülete, figyelembe véve a vallás és közoktatásügyi Miniszter Úrnak 13,449/1903. számú ily irányu leiratát, egyesült erővel „Napközi-Otthon”-t szándékozik a folyó tanévben és a szigorú téli idő tartamára mindazon szegénysorsu gyermekek részére létesíteni, a kik Rimaszombat város messze pusztáiról kénytelenek a törvény rendelkezése szerint a jól felfogott saját érdekükben is mindennap rendszeren iskolába járni.

A jótékonycélú nemes intézmény gyámolítására nagylelkűen felajánlott pénzbeli avagy eleségnemű adományokat méltóztassanak a nőegylet igazgatónöje, dr. Marikovszky Istvánné urnő önnagyságához, az áll. el. leányiskola helyiségében bármely hétköznap d. e. 10 órától 11-ig beszoigálatni, ki azt átvétel után hálás köszönettel nyugtázní fogja.

Legelső sorban is azon igen tisztelt bírtokos

urak részéről kérjük a becses támogatást, akiknek pusztáiról, tanyáiról bejáró gyermekek részesíttetnek a tervezett jótéteményben.

Ezen kívül számitunk a helybeli pénzintézetek ismert áldozatkészségére, valamint a szegények sorsa iránt melegen érdeklődő nagyérdemű közönség hathatós támogatására is.

„Adjatok, adjatok amit Isten adott!”

Rimaszombat, 1913. november 21.

Samarjay Jánosné, a jót. nőegylet elnöke.

dr. Kovács László, gondn. elnök, polgárm.

Dr. Wallentinyi Dezső a j. nőegylet titk.

Törköly József, áll. el. fiu isk. igazgató.

Matolcsy Pál, áll. el. leány isk. igazgató.

Karácsonyfaünnep.

Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegylete a folyó évben december hó 21-én (vasárnap) délután 5 órakor a főgimnázium tornacsarnokában tartja karácsonyfa ünnepét. Jézus születése napján azokat a szegény és árva gyermekeket, munkára képtelen elaggottakat, betegeket kívánja fölruházni, kiket sorsuknak mostohasága egészen a társadalom jótékonyására utalt.

Azzal a kéréssel fordulunk a nagyérdemű közönség szives jóságához, adakozzanak e nemes célra! Pénzt, ruhaneműt, élelmiszert hálás köszönettel fogadunk s hírlapilag nyugtáznuk.

Szives adományaitat kérjük december hó 18-ikáig dr. Marikovszky Istvánné igazgatóhoz küldeni. — Tisztelettel:

Rimaszombat, 1913. november hó

Samarjay Jánosné, elnök.

Molnár Józsefné, alelnök.

Dr. Marikovszky Istvánné, igazgató.

Hirdetmény.

6639—1913. sz. — A városi tanács mint I. foku iparhatóság mellett az 1914. évre vonatkozólag működési jogosultsággal bíró 20 iparhatósági megbízott választásának határnapjával 1913. évi december hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája a városháza tanácstermében kitűzetik.

Miről városunk iparos és kereskedő lakosai oly figyelmeztetés mellett értesíttetnek, hogy választók és választhatók csak azok, kik az e célra külön összeállított névjegyzékbe felvették s legalább 21 korona III. osztályu kereseti adót fizetnek, hogy a választás szavazatlapok utján titkosan történik s esti 6 óráig tart, s hogy a névjegyzék Percz Samu kiküldött választási elnöknel a választás napjáig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rimaszombat, 1913. november 15-én.

1—2

Dr. Kovács, polgármester.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Személyi hírek. Dr. Sugár Ignác, a miskolci kereskedelmi és iparkamara érdemes titkára f. hó 20-án városunkban időzött s a gépgyárban és konzervgyárban hivatalos ügyeket intézett el.

Perczel Dénes alezredes, a debreczeni mén-telep parancsnoka f. hó 21-ikén városunkban időzött, s az itteni mén-telep osztályánál vizsgálatot tartott.

Szobotka Rezső műszaki tanácsos az Állami Munkásbiztosító Hivatal küldötteként és Müller József mérnök-titkár az Országos pénztár képviseletében f. hó 17-ikén városunkban időztek s az itteni pénztár helyiségeinek átalakítása és vízvezetékek csatornázással ellátása ügyében tanácskoztak a vezetőséggel.

Magas kitüntetés. Rimakokova és vidéke lakosságának közkedvelt és általános tiszteletben álló népszerű alakja: *Stubendeck József* rimakokovai róm. kath. plébános, ki nemcsak egyházi és tanügyi téren tölti be hivatását nemes vallásos érzéssel, nagy tudással és ambícióval, de a köztéren is hasznos és sikeres munkásságot fejt ki. Az érdemek elismerésének jeléül most a legmagasabb egyháztól: a pápától nyert kitüntetést a plébános, — mert mint értestülünk — X. Pius pápa, a sipeki *Balás Lajos* rosznyói megyéspüspök előterjesztésére *Stubendeck Józsefet pápai titkos kamarássá nevezte ki.* A kinevezésről szóló decretumot e héten küldte meg a püspök *Széman* Endre prépost, a kishonti járás esperese útján a kitüntetett egyházi férfinak, kinek örömét bizonyára meleg érzéssel osztja meg a vidék lakossága vallásfelekezeti különbség nélkül! Itt említjük meg, hogy *Duschek* Alajos nyug. dobsinai kántor-tanítót, a dobsinai zárdaintézet nagylelkű alapítóját a pápa szintén kitüntette a pro Ecclesia et Pontifice arany érdemkereszttel.

Erzsébet ünnepély. A helybeli áll. polgári leányiskolában f. hó 19-én kegyelettel ünnepelték Erzsébet királyné emlékét. Az ünnepségen a tantestület *Kárpáthi* Sándorné igazgatónő vezetésével jelent meg, s a gondnokság néhány tagja is ott volt. Az ünnepély megnyitóját *Matolcsy Pál* énektanár vezetésével a Hymnuszt énekelték a növendékek, majd *Kernné* Bibó Erzsébet szépen kidolgozott és lendülettel előadott hatásos beszédben méltatta a magyarok nagyasszonyának, minden igaz magyar szívében megőrzött kegyeletes emlékét. A nagy figyelemmel hallgatott ünnepi beszédet élénk tetszés kísérte. *Varga* Emma III. oszt. növ. Balla Miklós „Erzsébet Királyné” című költeményét. *Becser* Erzsébet IV. oszt. növ. pedig Sas Ede „Temetés” című költeményét szavalta el nagy hatással, mire a Szózatot énekelték el a növendékek s ezzel a szép házias jellegű ünnepély véget ért.

Katonai előléptetés. *Krcs* Kornél huszárkapitány, városunk szülötte, özv. *Krcs* Józsefné derék fia, ki Brassóba a 2. huszárezredhez van beosztva, f. hó 1-én őrnaggyá lépett elő. A rokonszenves és a katonai szolgálatot nagy ambícióval teljesítő huszárnagy előlépésének hírére bizonyára széles körökben fogadják örömmel.

Holló Barna újabb sikere. *Greguss* Ágoston elhunyt kiváló esztetikusunk emlékére Budapesten szobrot állítottak s mult héten leplezték le nagy érdeklődés mellett a kitűnően sikerült szobrot, melynek mestere *Holló* Barnabás, a mi jeles földünk.

Uj parancsnok. A helybeli magy. kir. állami méntelep parancsnokává *Pöchel* Gyula százados helyezettett át Bábólnáról s az új parancsnok állását rövidesen elfoglalja. A most ideiglenesen osztályvezetéssel megbízott *Dvorcsák* F. hadnagy eddigi állomáshelyéről Nagyszalon-táról Bábólnára helyezettett át. Itt említjük meg, hogy *Rigó* Balázs hadnagy szabadságáról visszaérkezett.

Eljegyzés. *Dapsy* Rezső pénzügyi számvizsgáló jegyet váltott *Latkóczy* Ilona urleánnyal Bántapolcsányból.

Vagács Sándor nagyrőcsei m. kir. segéd-erdőmérnök eljegyezte *Figuli* Annát Klenócson.

Közjegyzői kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. *Kántor* Győző volt rimaszécsi, legutóbb budapesti gyakorló ügyvédet Ilosvára kir. közjegyzővé nevezte ki.

Hivatal vizsgálat. *Jekkely* Károly m. kir. pénzügyminiszteri p. ü. tanácsos az elmúlt héten vizsgálatot tartott a helybeli kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősnél. A p. ü. tanácsos meg volt elégedve a hivatal vezetésével és működésével.

Kinevezés. A budapesti ítélőtábla elnöke dr. *Kiss* Károly rosznyói lakos ügyvédjelöltet a budapesti tábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Ellenőrző gyűlés. Tegnap, szombaton délelőtt tartotta a helybeli főgimnázium tanári kara első félévközi ellenőrző gyűlését, a melyen sorra veszik a tanulókat tanulási eredmény és magaviselet szempontjából és idejekorán figyelmeztetik a szülőket, hogy különös gondot fordítsanak gyermekeik előmenetelére, míg nem késő.

Halálozás. Özv. *Vajda* Istvánné szül. *Draskóczy* Ara, fájdalomtól megtört szívvvel jelenti a rokonok nevében is, hogy férje: tiszánagyrévi *Vajda* István életének 73 ik, boldog házasságának 32-ik évében november hó 18-án reggel Feleden elhunyt. Temetése f. hó 20-án délután volt nagy részvét mellett Feleden a ref. egyház szertartása szerint. A gyászolók közt vannak: öccsei: *Vajda* István és *Vajda* Pál, továbbá: *Török* Gyula, *Török* László, *Váradyné* *Török* Ara, *Madarassy* Gyuláné, stb.

Adomány. *Szabó* Elemér ur névnap megváltás címén 10 koronát juttatott a nyomorék gyermekek otthona céljaira, ez uton mond hálás köszönetet az egyesület nevében *Eperjessy* József pénztárnok.

A pálya kezdete. *Veress* Samu joghallgató — dr. *Veress* Samu főgimnáziumi igazgató tehetséges fia — november 16-án a budapesti állami tisztviselők műkedvelő köre által rendezett hangversenyen fellépett s örömmel vesszük tudomásul, hogy *Székely* Imre egyik magyar ábrándjának s egy saját szerzeményü szonátájának előadásával szép sikert aratott. E fellépés szerény bevezetése egy művészi pályafutásnak, melynek jövődő sikereihez a biztató reményt az a körülmény nyújtja, hogy a hangverseny termet zsufolásig megtöltő közönség felzúgó tapsviharral kivánta előadásának megismétlését. Gratulálunk!

Nőegyleti gyűlés. Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyletének választmánya f. hó 21-én *Samarjay* Jánosné elnöklésével ülést tartott, melyen a napközi otthonra és a karácsonyfa ünnepélyre vonatkozó intézkedések képezték a tanácskozás tárgyát.

A megyei muzeumból. Megyei muzeumunknak a mult héten hivatalos látogatója volt *Rózsaffy* Rezső dr. képzőművészeti muzeumi tisztviselő személyében, a kit a vallás- és közoktatási minisztérium küldött ki, hogy az *Andrássy* Dénes gróf képtárából és más forrásból ajándékba adandó képek elhelyezése iránt helyszíni szemlét és tárgyalást tartson a muzeum vezetőségével.

Kergesd a szerencsét és fizess. Két ur ül a Hungária szálloda fényesen berendezett kávéházában. Az egyik egy *Márkus* Mór nevű ügynök, a másik pedig üzlettársa, kinek nevét nem tudjuk. Dolgozni nem szeretnek, mert az nem urnak való, de minek is dolgoznának, mikor van nekik egy ördögös masinájuk, egy patentirozott *Hanza* nevű szerencse automata, melybe ha az ember egy 20 fillérest dob be, ki tudja hányszoros kamattal perdül az ki egy másik nyíláson egy szempillantás alatt. Akinek tehát ilyen gépe van, annak nem kell a bankópréslésen törni a fejét, mert azért könnyen becsukhatják, a *Hanza* szerencse automatával pedig rendőri engedéllyel cigaretta füst mellett, markába nevetve készen hull neki a pénz. Idáig haladt a technika és ki tudja még, hogy mit fognak feltalálni és hogyan lehet a játékszenvedélyeket és szerencsekergetőket becsapni. De nemcsak a Hungáriában folyt ez az üzlet két hét óta, de hallomás szerint városunkban 10 helyen volt rendőri felügyelet alatt az e fajta pénzforrás felállitva. — Tudomására jött azonban alispánunknak és hivatkozva a 64573—901. sz. B. M. rendeletre, a szerencsejátékok egy-kettőre betiltotta. A bankár urék tehát tele zsebbel felpakoltak és mennek jobb hazába, vármegyénk többi városaiba és hivatkozva arra, hogy rendőri engedéllyel gyártottak már pénzt Kassán, Miskolcson, Vácson, Rimaszombatban stb., talán sikerül nekik másutt is ez üzlet. A kik pedig napról-napra dobálták itt a filléresket, fejkavara mondják majd magukban: miért voltam Én Pali. De hát ha a Margitszigeten nem engedélyeztek játékbankot, ott próbál mindenki szerencsét, a hol tud; mert hajtja a játékszenvedély, ez pedig kergeti a szerencsét, az eredmény pedig: játékos fizess és a bankár nevetve el.

Névnapmegváltásul Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyletete céljaira *Szabó* Elemér 10 koronát adott. Ez uton fejezi ki hálás köszönetét az elnökség.

Elmarad a repülés. Mint a „Losoncz és Vidéke” írja, a multkor hirdettet repülés Losoncztól Rimaszombatig, amelyet *Tóth* József jónévű pilóta akart végezni, elmarad.

Elismerő sorok. A „Budapesti Szemle” folyó évi 443-ik számában három és fél oldalon foglalkozik *Ferenczy* István leveleivel s nagy elismeréssel és melegséggel, kiváló hozzáértéssel szól az értékes és irodalmi becsü munkáról. T. Gy. az elolvasásra méltó ismertetés avatott tollu írója, ki így végzi sorait:

„*Ferenczy* leveleit tanulságaiknál fogva különösen fiatal festőink és szobrászaink olvashatnák sok haszonnal. S hisszük, hogy a nagy siker nyomában, a melyet dr. *Wallentinyi* Dezső a levelek kiadásával és ezek kitűnő kommentárjával aratott, Rimaszombat városa a könyvpiaczon is hozzátérhetővé fogja tenni a munkát, a melynek izléses kiállításáért az ottani *Rábely* nyomda külön is dicséretet érdemel.”

Vasutmegnyitás. A Rimaszombat—poltári 30 kilométer hosszú új vasutvonal Rimaszombat—osgyáni 17 kilométer hosszú vonalszakaszán tegnap szombaton ment végbe a műtanrendőri hivatalos bejárás, s az egész vasutvonal a mai napon — november 23-án — átadatott a forgalomnak. Folyó hó 21-én volt e szakasz benépesítése s a személyzet elhelyezése után folyó hó 21-én *Zaymus* Ernő vasuti és hajózási főfelügyelői felügyelő vezetésével az igazgatóság stb. képviselői: *Petz* Vilmos máv. felügyelő, *Holuby* J. máv. ellenőr, az üzletvezetés részéről *Marssó* Károly kir. tanácsos, miskolci üzletvezető és *Hajós* Emil vasuti mérnök, továbbá a forgalmi főnökség részéről *Röszner* Tivadar felügyelő, losonci forgalmi főnök és *Darvas* J., az osztálymérnökség részéről *Emöky* Adolf főmérnök, az állomás részéről: *Schulhof* Pál főellenőr állomásfőnök, dr. *Lichtschein* Adolf orvosi tanácsadó, a közigazgatás képviselőiben *Máriássy* Gyula főszolgabíró, a vasutépítés részéről a máv. képviselője: *Barcza* mérnök, *Grünwald* M. mérnök-vállalkozó, *Schiller* Dénes építés-vezető főmérnök stb. mentek ki a vonal bejárására s este a hivatalos eljárás eredményét jegyzőkönyvbe foglalták. Szombaton reggel 9 órakor indult el az itteni állomásról az első vonat, melyen a fent elsorolt hivatalos személyiségeken kívül a közigazgatás képviselői is részt vettek.

Maga a bejárás szombaton reggel 9 órakor vette kezdetét, s a rimaszombati állomáson gyülekeztek a minisztérium, a vasutigazgatóság, üzletvezetés, forgalmi főnökség, államépítészeti hivatal, megyei közigazgatási bizottság, az engedélyes részvénytársaság és a vállalat képviselői.

A fent elsoroltakon kívül ott láttuk: *Kubinyi* Géza főispánt, *Lukács* Géza alispánt, báró *Hámos* Antal orsz. képviselőt, *Máriássy* Gyula és *Osváth* Dániel járási főszolgabírókat, *Wuffka* Ernő műszaki tanácsos, *Komáromy* István másod főjegyzőt, dr. *Sóldos* Béla tb. főjegyzőt, *Lengyel* Iván árvaszéki ülnököt, *Smál* József főispáni titkárt, *Biess* Elemért stb.

A minisztérium és a vasut részéről fent elsoroltakon kívül: dr. *Gortvai* Miksa főorvos, a miskolci üzletvezetés egészségügyi főnöke is megjelent.

A hivatalos aktus kezdete előtt kedves jelenet játszódott le. *Biess* Elemér bájos kis leánya és kis fia gyönyörű virágcsokrokkal feltegyverkezve léptek elő s „a vasut nekünk kényeret ad, Isten éltesse Kubinyi Gézát!” hangos elmondása után átnyújtott a kis leányka a főispánnak egy csokrot. Majd a bizottság elnökének: *Zaymus* felügyelőnek és *Marssó* üzletvezetőnek kedveskedtek egy-egy remek csokorral.

Ezután *Zaymus* felügyelő a minisztérium nevében üdvözölte a megjelenteket, a vasutvonal hivatalos bejárásának aktusát megnyitotta. A kocsik csakhamar megteltek közönséggel, fiatalokkal, muzikusokkal s a megtelt vonat, elején felvirágozott és zászlócskákkal diszitett géppel utnak indult. Utközben két háromszor megállt a vonat s a bizottság több észrevételt tett és kívánságot fejezett ki. Pusztapáti állomás után a vonat csakhamar az alaguthoz érkezett, mely maga is egy mestermű, de előtte hosszú szakaszon a pályatest mellett levő magas part erősítő munkálatai értékes és ügyes alkotások.

Féltizenegy órakor érkezett a vonat a fellobogózt osgyáni állomáshoz, hol zeneszóval fogadta a közönség az érkezőket és *Gál* Vilmos jegyző üdvözölte megleghangu beszédben a főispánt, kinek legfőképen érdeme a vasut léte-

sítése. A főispán az érdemet magáról a kereskedelmi kormányra háritotta, s szép szavakkal mondott ennek köszönetet, s a vidéket a kormány további jóindulatába ajánlotta. A kormány képviselőjében megjelent bizottsági elnök szolt ezután, s üdvözölve a község részéről megjelenteket, a vonalat megnyitottnak jelentette ki, s kihirdette, hogy az első vonat november 23-án, vasárnap reggel 9 órakor fog indulni Rimaszombatról. — Még *Timár* András beszélt, majd vigzenező mellett töltött egy félórát a bizottság Osgyánban s egy öreg anyóka figyelméből a gépet megkoszorúzták. $\frac{1}{4}$ 12 órakor indult vissza a vonat s $\frac{3}{4}$ 12 órakor Rimaszombatban volt. A bizottság a Hungáriában megebédelt, este 6 órakor pedig ünnepi diszebed volt a megyeházán, hol városunk színe-java megjelent.

Temetkezési egyesület gyűlése. A polgári olvasóköri védnöksége alatt álló temetkezési egyesület választmánya mult vasárnap délelőtt K. Szabó József alelnök vezetésével ülést tartott, melyen folyó ügyek mellett új tagok felvétele és néhány tag törlése képezte a tanácskozás és elintézés tárgyát.

Olcsoobb lett a hus. Annak a mozgalomnak, melyet lapunk a husarak leszállítása ügyében indított, már is némi sikere van. Mint ugyanis értesülünk, hatóságunk felhívására, különösen pedig *Kertész* Lajos vármegyénk agilis törvényhatósági m. kir. állatorvosának tapintatos, de erélyes intervencziójára, a husiparosok az egyes husok árát kilogrammonként 16 fillérral leszállították. Ehhez képest most az

I. rendü marhahust . . . 1 K 60 fill., a
II. rendü marhahust . . . 1 K 44 fill.,
az I. rendü sertéshusnak karmanádl . . . 1 K 68 fill., a
II. rendü pedig . . . 1 K 60 fillér

árban mérük ugy az üzletekben, mint a piaci sátrakban kilogrammonként. Mindenesetre elismerésre méltó ténykedést teljesítettek intező köreink, midőn a közönség jogos érdekeit — a mézárások és hentesek már türehtetlen tulkapásaival szemben — megvédelmezték.

Tűz. Hétfőn, f. hó 17 ikén reggel 5 órakor ismét tűz volt városunkban. A Losonci utca 53. szám alatt öz. Király Ferenczné házához tartozó fatartó valószínűleg gondatlanságból ki gyulladt. A tüzoltók csakhamar eloltták a tüzet, s nagyobb baj nem történt.

Mikulás műestély. A „Rimaszombati Korcsolyázó Egyesület” december hó 6-án a főgimnázium tornacsarnokában családias jellegű *Mikulás műestélyt* rendez, melynek sikerét már előre is biztosítja az az örvendetes tény, hogy rendezőknek sikerült városunk dilettáns művész gárdájából szereplésre már is megnyerniök: *Lengyel* Ivánné és *Máthé* Jenőné urnőket, *Molnár* Gizike és *Sailer* Annuska urhölgyeket, dr. *Veress* Samu, *Győry* Lajos, *Kolbenheyer* Zoltán, *Laffersz* Sándor, *Zathureczky* Adolf, *Smál* József és dr. *Rochlitz* Zoltán urakat. Mivel a kedélyes hangverseny tancz követi, egyseges belépti díjak és számozatlan helyek lesznek. Ez által is a közönség kényelmét keresi az agilis rendezőség, melynek élén dr. *Vallentyi* Dezső elnök, *Smál* József, Cs. *Gyürky* István, Sz. *Benedek* Gyula és akit legelő kellett volna említenünk: *Tóth* Béláné hölgybizottsági elnök buzgón fáradoznak a siker és egy új téli meglepetés érdekében.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

A Napközi Otthon javára *Süteő* István 5 zsák burgonyát és 60 liter babot küldött. Hálás köszönettel nyugtázza dr. *Marikovszky* né.

Kereskedők és iparosok az egyenes adó kivető bizottságában. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter közölte a miskolci Kereskedelmi és Iparkamarával, hogy az egyenes adó kivető bizottságoknak 1914—1916. évekre leendő megalakítása tárgyában a kir. pénzügyigazgatóságok utasítva lettek, hogy javaslatok megtételénél különös figyelemmel legyenek arra, hogy a kivető bizottsági tagok felerésze kereskedő és iparosok közül legyen ki nevezhető. E kérdés ily módon való rendezése mellett a miskolci kereskedelmi és iparkamara annak idején állást foglalt, felismerve, hogy a kereskedő és iparososztály nagyjelentőségű érdeke az, hogy az adókivető bizottságokban a kereskedők és iparosok szava is érvényesüljön.

Kórházi költségvetés. A m. kir. belügyminiszter megállapította a vármegyei kórház 1914. évi költségvetését, s a napi ápolási díjat: 1 korona 84 fillérből állapította meg. Jóváhagyta a kórházban egy benlakó orvosi állás rendszeresítését évi 1600 korona fizetéssel, természetbeni lakás, fűtéssel és világítással, ellenben törölte az élelmezésre felvett 700 koronát. Az állás pályázat utján fog betöltetni, 1914. január 1-től kezdődőleg. Az ápolási díj naponta 4 fillérral lesz magasabb a folyó évinél.

Rendkívüli közgyűlés. A helybeli általános ipartestületi nyugdíjgyesület november hó 30-án délelőtt 11 órakor a városháza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgya, alapszabálmódosítás és elnök, eset leg alelnök választás.

Névnapi megváltás. Id. *Rábely* Miklós ur a mai napon 20 koronát küldött — névnapi megváltás czímen — a rimaszombati iparosok nyugdíjgyesületének czéljaira, mely összeg átvételét ezennel nyugtázom és érte ez uton mondok az egyesület nevében hálás köszönetet. Rimaszombat, 1913. november 22.

Török Pál, pénztáros.

Próbabál. Mint lapunk mult számában is jeleztük, a mult hét végén, november 15 én este volt a próbabál a Hungária nagytermében. Este 6 óra tájban előkelő, intelligens közönség töltötte meg a terem körözetén elhelyezett ülőhelyeket s Gyula bandája is vonóval a kézben várta a bevonuló ifju csapatot. 6 óra után történt a felvonulás: 19 ifju pár vonult fel *Dobránszky* János tánczmesterrel az élén. Egymás után mutatták be a szépen betanult, preczizen előadott ismert táncz nemeket; mindegyikből rövid bemutatót nyújtva a szemlélő közönségnek. A vizsga végén *Dobránszky* tánczmester megköszönte a közönség figyelmét és jelezte a különleges tánczok kezdetét. Először magyar szóló következett, amelyet csikósruhába és népies magyar kosztümbe öltözött fiatal pár tánczolt. A csikóst *Kriska* Béla főgimn. tanuló, a magyar leányt *Komáromy* Irénke személyesítette, aki olyan tüzzel és olyan rutinnal járta el ezt a különben jól ismert tánczot, hogy a legnagyobb lelkesedés fokára emelt közönség azonnal megismételtette azt. Ezután következett a „piece de resistance”: a tango, a melyet sokan kívántak látni. Ezt az új hires tánczot 4 fiatal pár lejtette és pedig *Löcherer* Lilike — *Pék* Gyula, *Kármán* Katinka — *Lucsánszky* Barna, *Meskó* Sárika — *Löcherer* Géza, *Musotter* Aranka — *László* Géza. Az elegánsan finomul ellejtett szép táncz után általános tánczvilágomba ment át a próbabál a hajnali órákig.

Halálos fejszecsapás. Mult szombaton este bérfizetés után több bányatelepi román munkás mulatott Rozsnyó egyik korcsmájában s összeszólalkoztak, mire *Dángya* György nevű munkás szó nélkül ott hagyta társait és elment. A többiek teljesen kibékülve tovább mulattak s éjjel a legszebb egyetértésben igyekeztek a bányatelepre. Mikor a Buza-piaczra értek, *Dángya* György fejszével támadt *Hirilla* Miklósról s azt mellén végig hasítva, szívéig vágott. *Hirilla* Miklós azonnal, ott a helyszínén meghalt. *Dángya* Györgyöt letartóztatták.

MEGJELENT 1914-re a KINCSES KALENDÁRIOM
A gyakorlati élet általános útmutatója.
Ára kötve 2 K. XVIII. évfolyam.
Kapható: Ifj. *Rábely* Miklósnál Rimaszombatban.

Mestertanfolyam férfiruhaszabó és cipésziparosok részére. A m. kir. technológiai iparmuzeum 1914. évi január és február hónapokban a férfiruhaszabóság és cipészipar köréből Budapesten a m. kir. technológiai iparmuzeumban mestertanfolyamot rendez. E tanfolyamra azzal hívja fel a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek figyelmét, hogy a tanfolyam megnyitása január 3 án történik, 7 héten át fog tartani s a kereskedelemügyi miniszter a tanfolyamra jelentkező iparosoknak a 20—20 K utiköltségen kívül egyéb segélyt nem nyújt. A tanfolyamon résztvevőknek 300 K fenntartási költséget a technológiai iparmuzeum pénztárába előre kell beküldeni. Jelentkezni az illetékes ipartestületnél kell.

Edison lángelméje. A huszadik századdal ugy van az ember, mint az egyszerű hegymászó az Alpesekkel; mindig magasabb és magasabb hegyesucsra ért, azon hitben, hogy egy még magasabb most már igazán nem követhetnek, míg egyszer aztán a Montblankon találta magát. . . Így voltunk a huszadik század nagyszerű találmányaival; azt hittük, hogy a találmányok századának csodavolta a repülőgéppel már betelt, de nem, egy napon szétröppen New-Yorkból a hír, hogy az emberi elme a nem várt magasságot is elérte: *Edison föltalálta a beszélő mozit!* Mintha csak a nagy halhatatlan Edison a maga halhatatlanságának részesévé akart volna tenni bennünket, szegény halandókat is, mondván, legyen ezentul teste, mozgása, hangja, halhatatlan bárkinék. Mert a Kinetophon, a beszélő mozi azt a csodát képes megcsinálni, hogy évezredek számára megörökíteni képes az ember leglényegebb elemait. Arról nem is szólva, hogy nemcsak a jövődönök, de a jelennek is pazarul adózik a kinetophon. Már mint a ma emberének; és pedig azzal, hogy a legtokéletesebb és egyben a legolcsóbb kulturális szórakozási eszköz. Hogy mi mindent várhat az ember a kinetophontól e téren, arról bőséges felvilágosítással szolgál az a diszes album, ami most jelent meg a *Magyar Kinetophon Társaság* kiadásában (Budapest V. Falk Miksa-utca 30.) Többek közt legkiválóbb íróink, színművészeink és színművésznőink is elmondják véleményüket Edison csodaalkotásáról. Csupa hódolat minden szavuk. Igazán nem csoda, hogy Budapesten a legelőkelőbb színházak és mozitulajdonosok vetelkedve nyitják meg kapuikat a kinetophonnak. De a mi számunkra a mi közönségünk szempontjából ennél is fontosabb, hogy mielőbb láthassuk és élvezhessük a lángelméjü amerikai legujabb csoda alkotását: a beszélő mozit.

Pályázat. *Kolbay* Sándor, a rimaszombati kir. törvényszék elnöke pályázatot hirdet a rozsnói kir. járásbirósághoz engedélyezett telekkönyvi átalakító díjnoki állásra. Napidíj 3 kor. Két hét alatt a törvényszéki elnökhöz kell beadni a pályázatot.

CSARNOK.

A hegyek világában.

— Egy öreg turista emlékeiből. —

Irta: LETÜNT.

I. A Malinó.

Ha Rózsahegyről, a magyar Salzburgról körültekintünk, a körös-körül elhelyezkedett hegytömekel közül jobbra kupola vagy kecskehát alaku hegyi kaszálókat látunk kiemelkedni, a melyeknek csaknem mindenikén az előhavasi vadvirágokkal tarkított s a fenyvesek sötét színétől elütő világosabb zöld szín uralkodik.

A mult nyáron egyik verőfényes napot felhasználva, az eme kaszálók háttérében, a rózsahegyi határ legmagasabban fekvő kaszálója: a *Malinó* hegy kupját, a Nagy Fátra hegységnek azt az igen érdekesnek bizonyult kilátó pontját választottuk ki kirándulásunk színhelyül.

Előbb a Kálvária hegytől nyugot felé vezető terrasszerű erdei uton, majd sellős-patak medre mellett haladva, körülbelül három óra alatt érkeztünk fel a tetőre.*)

Ennek a kaszálóval borított hegynek olyan az alakja, mint egy nyaktövével a farkig lejtő zsiráf hát, vadvirág pompával a hátán, a mi — eltekintve a környezet látványosságától — már magában véve elegendő vonzerő ahhoz, hogy a természetbarát vagy szenvedélyes botanikus ezt a párját ritkító lelhelyet, ebben a nagy kiterjedésű vadvirágkertben felkeresse.

A bérz felső része kupola alaku, sőt alsó része is domboruan nyulik le a szintén elég magasan fekvő széles fensik felületéig, melynek közép-lejtőjén vigan csobogó, tiszta vizü hegyi patak siet le abba a sötét völgybe, a melyiken aztán kaszkádszerűen rohan alá 4—5 kilométernyi utján és ömlik a *Vág* medrébe.

Ezen a lejtős s az említett fensik közelében kissé emelkedettebb völgysszoroson jutottunk fel a torkolathoz, a hol mindjárt jobbra igen szépen kialakult *Boreonik* nevü óriási

*) A feleségemmel és felnőtt leány-unokámmal.

sziklafal uralja a fensiket, vércse-odús oldalát nyújtva oda a déli nap hevének, mely világitásban a koronája úgy ragyog a magasban, mint-ha a fenyvesek sötét rengetegének a villamos lámpája lenne.

A szénatartó házikókkal sűrűn pontozott fensik és a Malinó északfelé emelkedő magas hegyháttal párhuzamosan egymásból folyó domb-lánczolat fűtermő felszínét is tarkánál-tarkább havasi vadvirágok borítják, a melyek közül a bámulatos mennyiségben hullámzó lilakék apró csengetyűkék, havasi buzavirágok és jáczintok diszkréten mosolyognak és a természet esztetikájának megfelelően dekorálják a rétség felületét.

Attól a torkolattól pedig, a melyen át a fensikra jutottunk, szintén jobb felől jókora szekrény nagyságu, söt helyenként ilyenél is jóval nagyobb szirtkövek hevernek a réten. Felületükön a zöld mohák között apróbb fajta növényzet képviseli a flórát, melyek közül magas-száru turbánliliomok emelkednek egymás mellett, mintha pompájukkal akarnák fedezni a szirtkövek ridegségét és ez által eme kis részletnek festői érdekességet kölcsönöznek.

Az ilyen véletlenül felfedezett miniatűr képecskék bájosága igen gyakran megállít bennünket hegyi vándorlásaink közben és perczekig köti le érdeklődésünket. Mert az igazi természetbarát felfogásában nem csupán a nagyobb szabású orographiai alakulások, hanem sokszor a legapróbb részletek, mint vonzó különlegességek is előnyösen érvényesülnek.

A magas szirtfal tulsó felén, annak körül-belül kétharmad magasságáig emelkedő dombok, melyeket kelet felől fenyves erdőség övez, összefüggenek a lánczolat észak felé húzódó részével. Ezekből az erdőség közé keresztvonásban térnek el a szirtfal tulsó része mögött, ahonnan igen kedves kilátás kinálkozik a Vág-völgynek Rózsahegyén jóval felül eső vidékére, aztán egy piramis alakú csucsból álló rövid hegylánczolatra, az Alacsony-Tátra csoportból s a Vág folyó ezüstös fényű kanyarulataira.

Eme dombok előterében jókora magányos bokor árnyában telepedtünk le kiterített plaidjeinkre, a honnan a függélyes szirtfal és a Malinó alsó vége között képződő nyíláson át az Alacsony-Tátrának hegycsoportjára nyílik igen érdekes kilátás, melynek vad pompáját a zord *Prasiva* előhavas kimagasló csucsá emeli.

Mikor aztán a bokor árnyékában jól kipihentük magunkat és a mezei élvezetekből bőven kivettük részünket: következett az igazi mezei idyll. E bájos kilátó ponton ugyanis egy másik bokor árnyékában tüzhelyre találtunk, melyet felhasználva a közeli erdőből hozott rőzséből tüzet raktunk, a tűz parázsán aztán azokat a friss rizike gombákat süttgettük vadász módra, nyársra-fűzött szalonna zsirjával csöpögtetve, amiket utközben a fenyves pázsitján szedegettünk. Ez volt előétele, diszkréten fűszeres ízével, annak a menünek, annak a szerény ebédnek, a mit végre zamatos szamorodnival öntöttünk le.

Az ebédet az idylli helyzethez illően, asztali zene hiányában, a mátyások és mogyorószajkók torokköszörülése mellett s a kedves kilátás élvezetének hatása alatt, kedélyes csevegés közben költöttük el, a friss hegyi levegő üdítő hűse is fokozta étvágyunkat.

*

Délután, mielőtt a Malinó megmászásának nekiindultunk volna, a fensik déli részét keresztelő peremre is felsiettünk, melynek a másoldalra eső meredélyei és lejtői egészen a *Revucza-völgyig* ereszkednek alá, míg balról pár száz méterrel alább *Vlkolivec* község húzza meg magát egy magasban fekvő szurdokban és mint egy montenegrói őrszem néz farkasszeret a *Revucza-patak* tulsó oldalán emelkedő s az Alacsony-Tátrához tartozó hegységgel.

A Malinó kupjára a perem közeléből indulunk. Az ut elég menedékesen vezet fel a hegyháton, a fennemlített vadvirág pompája között.)*

Ennek a maga nemében végtelenül kedves, napvilágított kilátó központnak panorámája mély érdeklődést kelt bennünk s a könnyen való hozzá-

*) Egyébiránt a flóra a *Likava* várhegy oldalán, valamint a *Likava-patak* jobb oldalán, a jó magasból lejtő szántóföldek között egyenközüen leereszkedő sziklás bordákon és érdemes a tanulmányozásra.

juthatás révén egyik legérdekesebb pontja Felföldünk előhavas világának. Miért is kezdő-vagy hőlgyturistának nem lehet e bájos helyet eléggé ajánlani.

Dél felől a *Prasiva*, nyugatról a *Rokító* és *Siprun*, északról az árvamegyei *Magura*, míg keletről a *Chots* szikla alkotmánya magasban emelkednek ki az egyébként is elég magas hegytömkeleg közül és úgy külön-külön, mint együttesen a kilátás pazarságát nagyban emelik. Közülök a távolabb eső *Magura* ultramarin kék színben járul a távlat kiegészítéséhez és ez által az összbenyomás hatását előnyösen emeli.

Rózsahegynek csak közvetlenül a Vág mellett fekvő csekély része látszik a kicsi *Kápolnáshalommal* a Vág tulsó oldalán; míg az északkelet felé eső kilátást *Kisszentmárton* magasságú község előtt a hármass csucsú *Mnich* hegy takarja.

Kissé balról, a Vág folyó jobb partjától a szövőgyárak felett merészen égnek meredő *Csobrád* hegycsucs déli nyulványa alatt a gróf Seefried féle kastélyszerű villa fekszik, amely a Malinó tetőről nézve, szintén elég jól helyezkedik el az erdő aljában.

A kies *Likavka* völgyön túl, a hol nagy gondal épített és ápolat mű-ut vezet Árvavármegye felé, a *Likava* regényes várhegy felett az egész vidék legridegebb hegytömbje a *Predny-Chots* csaknem egészen az erdőségből impozánsan kiemelkedő *Chots* sziklaalkotmányig ér. Alsó nyulványaiban szelidebb részletek vadabbakkal váltakoznak. A felső régiókban azonban a zordonság tulnyomó részben keveredik a karaktere közé. Ugy áll ott a nagy *Chots* előtt a magasban, mint egy sötét arcú briganti, sötét köpenyében burkolva.

A távolban kéklő árvamegyei *Magura* hegylánczolata előtt a Vág jobb partjáig húzódó hegység tarka egyvelegben sorakozik egymás mellé; de annyira fedik egymást, hogy a szép Árvavölgyön: *Alsókubin*, *Árvavár* és *Turdosin* medenczeit egészen eltakarják kutató szemünk elől; míg a többi hegytársak, melyek szintén a Nagy Fáttra hegységhez tartoznak, nagyszabású rétegezett, lánczolatokban az újból észak felé kanyarodó Vág mentén: *Ruttka* és *Várna* vidékeig sorakoznak.

Nyugat felől a Nagy-Fátrának szintén eléggé tömör hegytömkelege, a *Sipran* és *Rokító* csucsk körül csoportosul, mint hatalmas felkelő sereg a vezérek körül.

A nyugati láthatár bal szögletén a *Kricsvából* alig látszik valami. Az impozáns *Osztredek* kupolája csaknem elmosódik a távoli ködben, míg a *Cserni-Kamény* vad szikla kontúrja az előhavas táj vadregényességét segíti fokozni.

Dél felől a *Reunczavölgy* jobb oldalán a nagyon is magasra települt *Dóval* községet fedő *Szolizsko* kaszálóval borított hegység érdekesen elhelyezkedett lánczolata, a *Zvolen* hegykuppall az élén, a délutáni világításban nyájas mosollyal zárja be a változatosságban gazdag láthatárt. Mert kelet-dél felől a lipói előhavasok szertelensége már csak arra való, hogy elzárja tekintetünk elől a Magas-Tátra soha meg nem unható látképét.

Ez a pazar panoráma tehát egész hegyközi világot tár előnkbe, majd lánczolatossá összefüggésben, majd szeszélyesen széjjeltagolt egyvelegben, amikor a színezet bizarsága teszi a főhatást. Nem csoda tehát, ha sokáig nem birtunk szabadulni az élvezetek hatása alól s a tetőn csaknem két órát a környékképp teljes kiélvezésének szenteltünk.

Hiszen a természet olyan chiffrizott jegyeket rejteget mélyében vagy juttat kifejezésre csodálatos alakulásaiban, amilyenekhez csak saját felfogásunkban és érzelmünkben találunk kulcsokat. Attól függ aztán azoknak a szellemi, hogy ne mondjam esztetikai értéke, hogy a róluk tükröződő gobelin reflexekről hogyan tudunk olvasni.

*

Hazatérőben a Malinó és a paralell domb-lánczolat között, a fensik tulsó oldalán, a kaszálók és erdőségek meredélyein és lonkáin tartottunk lefelé, válogatott havasi vadvirágokból kötött csokrokat czipelve, ahol a keleti oldalon sajátosságosan formálódott domborművü, majd groteszk alakú sziklaoszlopok és dúczok mellett elhaladva, vezetett le az egész napon át változataiban rendkívül érdekes utunk.

Hegedűt, czimbalmot, zongorát
tanít és hangol
Klamarik János, Szijjártó-utca 52.

Eladó telek

Losonci-utcában a konzervgyárral szemben, valamint **Kossuth-utca 6.** alatti **emeletes lakház** bolthelyiséggel eladó. — Értekezni lehet: **Soós Irén** tulajdonossal Rimaszombat, **Losonci-utca 4. szám alatt.**

Árverési hirdetmény.

1239. sz. — Alulírott községi előljáróság közhírré teszi, hogy **Alsóhangony** község tulajdonát képező

korcsma-épület

korlátlan italmérési joggal, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel 1914. évi január hó 1-étől 1916. évi december hó 31-ikéig terjedő 3 (három) évi időtartamra **1913. évi december hó 3-án** délelőtt 10 órakor tartandó árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők.

Alsóhangony, 1913. november 8-án.

Endrész Ágoston, közs. bíró.

2-2 **Madarassy Árpád**, körjegyző.

Kiadó lakások.

A Fereny-utca 6. szám alatt, a Tompatér mellett, **2 három szobás modern utcai lakás** villanyvilágítással, vízvezetékekkel, mellékhelyiségeivel és zöldséges kerttel, **teljesen renoválva**, továbbá: **1 két szobás kisebb udvari lakás** mellékhelyiségeivel és zöldséges kerttel f. évi **november hó 1-től** bérbe kiadó. — Értekezni lehet **Benyó Béla** tulajdonossal Rimaszombatban.

Hirdetéseket

mérsékelt áron

e lap részére

elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.

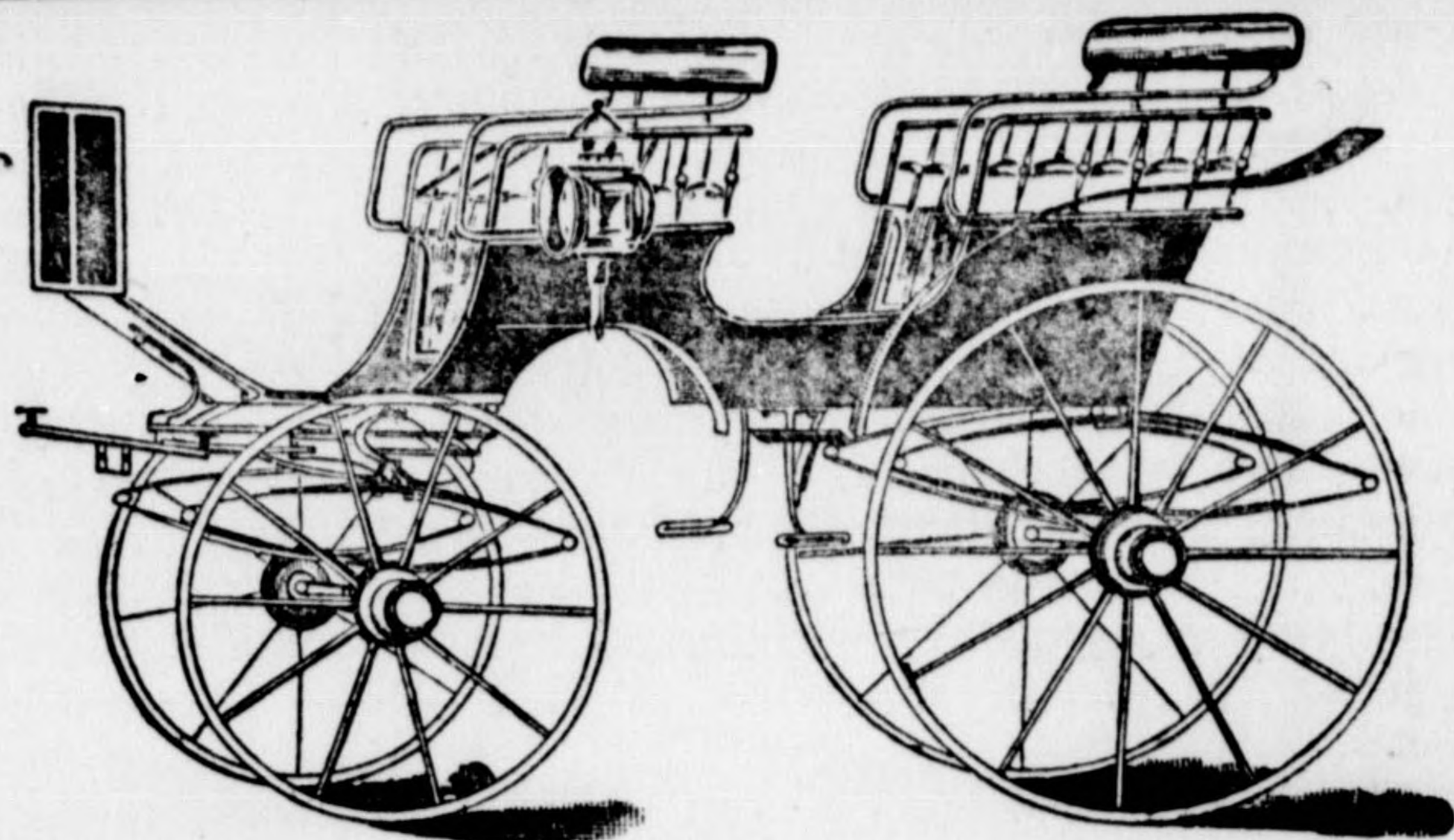
DOHNÁL GUSZTÁV

≡ KOCSIGYÁRTÓ PUTNOK. ≡

Van szerencsém a kocsit tartó uri- és gazdaközönségnek tudomására hozni, hogy a 13 év óta fennálló **kocsigyártó üzletemet** tetemesen megnagyobbítottam s állandó **nagy raktártartok** a legjobb minőségű **féderes kocsikból**. — A nálam vásárolt és készített **kocsikért szavatosságot vállalok**. — Javitások a legpontosabban eszközölköztetnek. — Vidéki meghívásra azonnal a kívánt helyre utazom. 10—*

Jutányos árak!!

Pontos kiszolgálás!

Árverési hirdetmény.

922. sz. — **Tornalja** nagyközség előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy

a község vásári helypénzszedési joga

1914. évi január hó 1-től kezdődőleg 1916. évi december hó 31-ig terjedő három egymásután következő évre az **1913. évi december hó 3-án** délután 3 órakor **Tornalja** nagyközség házában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási ár 7500 korona.

Árverezni szándékozók az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10 százalékát tartoznak az árverést vezető községi bíró kezéhez bánatpénzül letenni.

A részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a község házában mindenkor megtekinthetők.

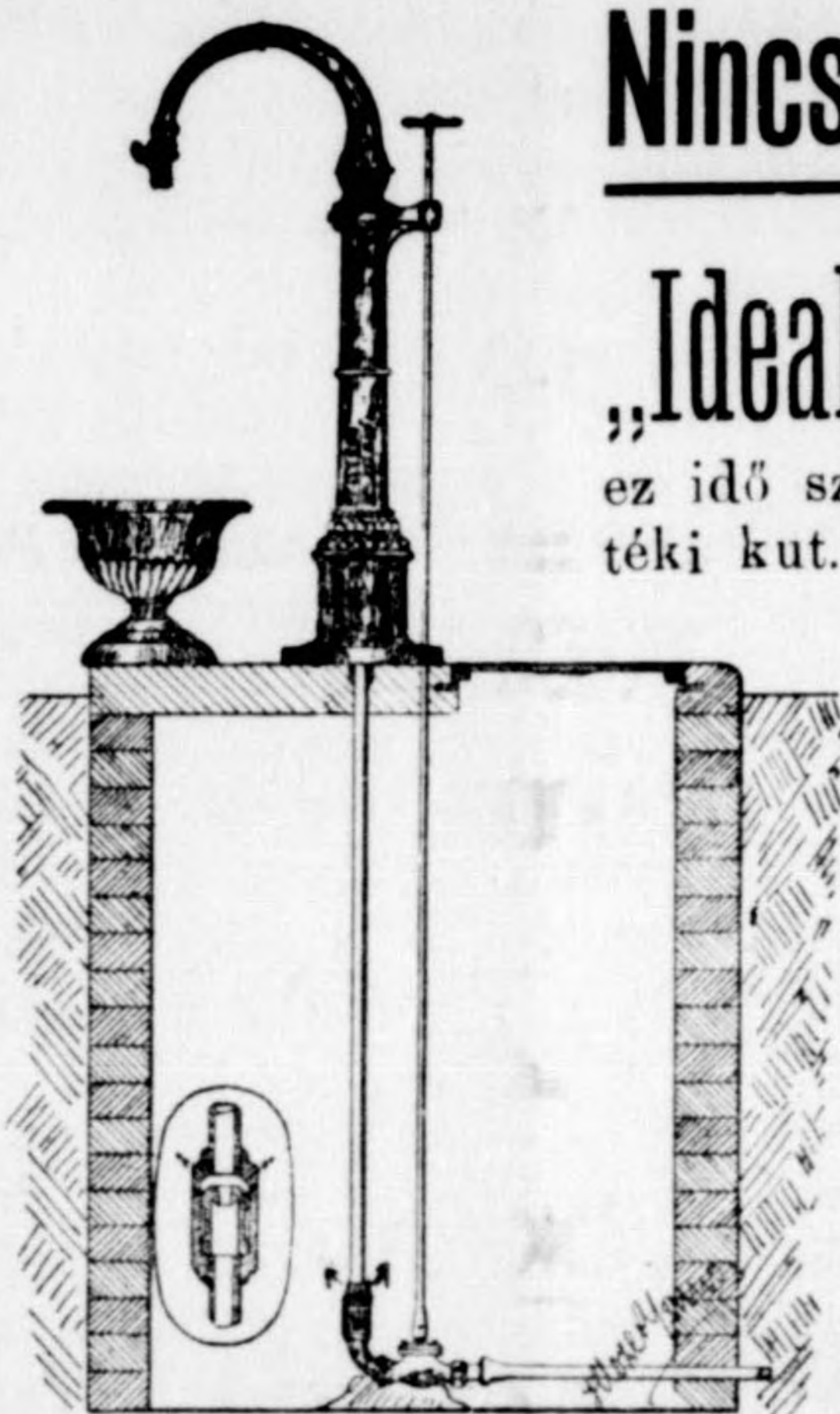
Tornalja, 1913. november hó 18-án.

1—2 **Varga Boldizsár**, közs. bíró.

Facsinay István, jegyző.

Nincs befagyás!

Nincs befagyás!

„Ideal” fagymentes vízvezetéki udvari kút

ez idő szerint a legtokéletesebb nyomást bíró fagymentes vízvezetéki kút. — **Előnyei:** mindig friss vizet közvetlenül a vezeték-ből szolgáltat. — Nincs befagyás a legkeményebb hidegnél sem. — Vízvétel után a kút csövében maradt víz, szabadalmazott „IDEAL” szelepemen kifolyik s így nincs a kifolyóban víz, nincs ami befagyjon. — Nagy tartósság, semminemű kopásnak kitéve nincs, mivel teljesen fémből készül. — Olcsóságánál fogva mindenki beszerezheti. — Nagy kivitel az ország minden részében. — **Egyedül kapható** helyben kizárólag a feltalálónál **Hlozek János** vízvezeték- és csatornázási vállalkozónál. — Tervet és költségvetést díjtalanul készítenek. Teljes tisztelettel: 11—*

Hlozek János, épület-, műlakatos- és vízvezetéki vállalkozó.

Tanulóul

egy 13—14 éves fiú — ki magyarul helyesen írni és kifogás talanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiú — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe. ....:

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészeté ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ívek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, címkek és ragcédulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok cégnyomással, címkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.

Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és díszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

Ajánlják a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern be-
rendezésű
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivite-
lére a legjutányo-
sabb árak mellett